

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többzori hirdetésnél kedvezmény. — Nemtér szer 30 fillér.

Sztrájk mozgalmak.

Tele vannak a lapok mostanában sztrájkkommunikációkkal, amelyek aszerint, hogy a munkásoktól vagy a munkaadóktól eredők, illusztrálják az illetők helyzetét.

A »Vállalkozók és Iparosok Lapja«, mely a munkaadóknak az organuma, foglalkozik ezekkel a dolgokkal s alkalomszerű, ha a nevezett lap közleményei révén a kérdései olvasóinkat tájékoztatjuk.

A munkások nem akarnak semmit se, — így mondják a hőbeszédű kommunikációk, csak egy kicsit javítani a helyzetükön. Hát ezt méltányoljuk, törekvésüket értjük és becsüljük, hisz mindenki igyekszik helyzetét javítani, meg is kell adni a lehetőség határában belül hazánk ipari munkásainak is a módot, hogy magukat tisztességesen fentartassák és gyermekeiket kellőképpen nevelhessék. Ha azonban a munkaadók kommunikációit olvassuk, azt látjuk, hogy ezek viszont kigyót békát kiáltanak, szóval nehéz a napisajtó szórványos összefüggésű tudósításai után tiszta képet alkotni a helyzetről.

A való, szerintünk, akik a dologgal foglalkoztunk, az, hogy bár az ipari munkások helyzete nem a legrózsásabb — hát kinek a helyzete rózsás a mai mostoha közgazdasági viszonyok közepette? — de még mindig sokkal jobban vannak fizetve, mint például a nagy Németország munkásságának átlaga, amelyre oly előszeretettel hivatkoznak szociális kérdések megoldásánál. Elég bajunk és küzdelmünk van az ipar terén, csak hogy mindennapi kenyerünket megszerezzhessük; elég ellenséggel találkozunk a gyakorlati életben, hát

még idebent is egyenlenségek, szélhuzások apasztják gyermekeiket élő iparunk kezdetlegességei, a helyett, hogy minden erőket arra használják fel, hogy vállvetett munkában erőítsük meg iparunkat? Lelkellen munkásvezérek önző aknamunkája ez, a mely vígan burjánzik, mint a gaz, minden törvényes védelem híján és így iparosaink, különösen a kisebbek oly érzékenyen sújthatnak ez urak üzemei által, hogy tengődésüket csakhamar a végeleenyészet fogja felváltani, ha gyorsan segítségükre nem sietünk.

Addig, míg a munkások akciójának célja a béremelés, méltányoljuk törekvésüket, sőt az egyenesen a nagyközönség szimpátiájával találkozik, de mihelyt osztályharcchéz fejlődik ki és prepotens, diktáló hangon követelnek a mesterektől olyan dolgokat, minő az osztályoztatás, akkor kell, hogy a józan megfontolás addig és ne továbbot kiáltson. Mert önértelének ily arculcsapását el nem tűri egy iparos sem és inkább — bármennyire is perhorreszkálta ezt eddig a magyar ipar — külföldről hozat munkaerőt vagy külföldön vénezteti magát a munkát is, ha kell, de ilyenbe önértetes magyar iparos, aki küzd nemcsak a létért, hanem munkásainak kenyeréért is, bele nem mehet.

* * *

A munkások erőszakoskodása, melyet az utóbbi időben beállott különféle sztrájkok alkalmával tanusítottak, természetes, hogy a munkaadókat is szigorúbb intézkedésre kényszeríti. Így a Magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete felírt a belügyi és kereskedelmi miniszterekhez, kérelmezvén a gépgyáraknak a hatóságok részé-

ről való erélyes megvédelmezését, nevezetesen:

1. A dolgozni kívánó munkásoknak a szünetelők erőszakosságai ellen való megvédelmezéséről jobban történjék gondoskodás.

2. Külföldi, vagy vidéki foglalkozás nélküli munkások, a kik békés társaikat sztrájkra vagy erőszakosságra bujtogatják, ható ágilag eltoloncsolandók.

3. Azok a munkás-szakegyletek, melyekből tapasztalat szerint az izgatások kiindulnak, szigorúbban ellenőrizendők s különösen pénzkezelésük tekintetében nyilvános számadástételre kötelezendők, szükség esetében feloszlathatók.

Az Országos iparegyesület is töltetjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a munkaadóknak a sztrájk ellen való megvédelmezésére alkalmas törvényes intézkedések alkalmazása, továbbá a sztrájk törvényhozási szabályozásának tanulmányozása iránt s az összes iparágak munkaadóinak szervezkedésére mozgalmat indít.

Mindez régi keletű dolog, de ha sikerül is a munkaadók és munkások közti viszonyt ezzel tőrhetőbbé tenni, gyökeres orvoslást csak akkor remélhetünk, ha közgazdasági működésünk körét tághatjuk, ha új forrásokat nyitunk, a honnan a munkások a megfelelő szükségleteiket merithetik, ha nem maradunk örökös adózói a külföldnek és oly ipari és kereskedelmi ténykedést honosítunk meg, mely termelésünk hasznát egy a munkaadó, mint a munkás javára fordíthatóvá teszi. Ez aztán megtermi a közmegelegedést és örökre megszünteti a bérharcokat.

Z. K.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDŰLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Hirek.

A nyakszirt.

Zombor, május hó 3.

1) A mellözött emberek szokása, hogy ha végül valamely dologban kiderül, hogy mégis csak nekik van igazuk, akkor aztán büszkén mondogatják: Lám megmondtam, ugye, hogy rám hallgassatok, most nem volna baj. De persze velem nem történik senki.

A nyakszirt, már mint a saját nyakszirtünk, most a mellözött ember szerint elmondhatja, hogy ugye bizony eddig nem törtédtetek velem, senki, semmi voltam nektek. De most bezeg tudjátok, hogy én is vagyok valaki. Hát igaz bizony, hogy eddigelő a nyakszirtre annyi gondunk volt — férfiaknak, — hogy a hajkefével esetleg végigsimogattuk és arra ügyeitünk, hogy a nyakszirtnek tiszta gallérja legyen. A hölgyek már selyemre csipkére méltatták nyakszirtjeiket, amelyen huncutkásan kunkorodnak a fekete, meg szőke, selyem hajfirtűöskék.

Ma a nyakszirt nagy és hatalmas tényező. Valóságos potentát... A korzó közösmert szeladonjai már nálunk Zomborban is feltűnően alacsonyan gallérral járnak. Pedig hát főitük még messzire eskü — a nyakszirtmerekedés. Ej, hátha. Nem jó most a kézelógallérokkal bosszantani a nyakszirtet. Hátha megharagszik és neki durálja magát a megmerevésnek.

Ez a furesa betegség egyébként érdekes hatással van mindenre. Szokatlan volta mindenki érdeklődését felkelti és ez az érdeklődés olyan, hogy az emberek minden légbuzom után a nyakszirtmerekedés előjeleit keresik magukon. Elvégre ember az ember, gondolják és minden fülzsongatást, hátifajást a szegény nyakszirt rovására írnak. A nyakszirt pedig tūri egy ideig a lékés ráfogásokat, amíg aztán végül megunja és megmerevedik.

* **Májusi csillag hullás a honvédségnél.** Nagy örömet keltett az idei májusi előléptetés a katonákéknál. Az eddigiekéül elértőleg minden rangfokozatban nagyon számosan lettek előléptetve illetve kinevezve, ami annak tulajdonit-

ható, hogy a nemzeti követelés előszöle már behatott a Burg jól őrzött kapuján. A mi honvédkerületünkben és ezredünkben a következő változások történtek. Előléptettek: Csallány Géza vezérőrnagy, a szegedi honvédkerület parancsnoka altábornaggyá; Tirozka Károly a zombori zászlóalj rokonszenves tagja és Hermann János főhadnagy századosokká; Csicserei Orosz Árpád százados I. o. századosá, Brézel Gusztáv k. z. t. főhadnagy századosá, Asztalos János kezelő tisztlyettett k. z. t. hadnaggyá. Proch József ősendőrőrnagy a zombori ősendőrőrszámny parancsnokát századosá. — Athelyzeíttek: Geisinger Rajmond százados Szabadtórló Losoncra, Csepei Zoltán Dénes főhadnagy Kassáról Szabadtóra, Margitay Jenő főhadnagy Nyitráról Szabadtóra, Bakay Dezső hadnagy Szabadtórló Braszóból Poppal Kálmán tisztlyettett Nagysebenből Szabadtóra, Kuthy Antal hadnogy, a szoligálatonkivűli viszombá helyezettett. Jorsich Béla alezredés a soproni ezredben „különleges alkalmazású törzstisztó“ osztaltó be.

* **Iskola látogatás.** Schak Béla, a kereskedelmi iskolák főigazgatója e hó másodikon városunkba érkezett, hogy tanu-ja legyen a kiváló tanári kar által vezetett ifjuság haladásának.

* **A függetlenség kör megalakulása.** A függetlenségi eszmék megvalósításán fáradozó helybeli polgárság, a mult vasárnap tartotta meg végátározó gyűlését. Ez az ólének gyűlés főnyes bizonyosága annak, hogy Zombor város szabad érzésű polgárai is azok köré kívánnak csoportosulni, akik a nemzet, jog és önállóság szent eszméjének tizta zászlóját lengetik. A gyűlés korelnöke: Falcione Lőrincz volt, akinek előnköle alatt felolvasták a kör alapszabályait és megválasztották a kör jczyőit. Majd előnk- választásra került z sor. Előnköz egyhangúlag: Fernbach Károlyt kiáltották ki. Nyomban a megválasztás után öt tagú bizottságot küldtek az új előnköz, felkérendő e szép tisztséget elfogadására. Jczyzők lettek: ifj. Karácson Gyula dr., Gál Rezső dr. és ifj. Henneberg Sándor dr. A minden rétegből megjel n s ép számú polgárság, ezzel a véglegzéssel életette

Zomborban is azt maogot, amelyet, ha puritán és ünzetlenkezek gondolnak; rü- gyezni és végre is virágozni fog.

* **V. H. O. Sz.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének előnkösége a szövetségűl íresedésébe jött 4 igazgatóságú tagsági helyere a következők pótlagokat hivat be: Bánfalvi Lajos szentesi, Forster Rezső és Sugár Ignác miskolci, továbbá Perjessy Lajos vercei szerkeszítőket. A hírlapíró szövetség a napokban kapott meghívást a Zomborban május 18-án megtartandó Schweidel-szobor leleplezési, továbbá a május 21-én Debreczenben tartandó országos Csoconai-emlékülünnepeyre. A zombori ünnepeken a hírlapíró szövetséget dr. Milkó Izidor szabadtokai és Perjessy László szegedi dírók képviselik, Debreczenben pedig Szávay Gyula debreczeni és Barát Armin temesvári alelnök-ök, azonkivűl dr. Prajzer Lajos fogják a V. H. O. Sz.-t képviselni.

* **A gőz-, kád- és zuhanyfürdő ügyi** mint eddig is, megszakítás nélkül a közönség rendelkezésének nyitva marad.

* **Műkedvelői előadás.** Ha a szabad lyeum, vagy a dalárdák, vagy más nemesebb és gazdagabb zsebbel bíró egyletek ingyen entrée mellett akarják a helybeli szük zsebű, de műértő és kritizáló közönséget gyönyörködtetni, akkor igen sokan jelennek meg. Ott azonban, a hol a nemeselekűség és szabad kritizálás a zsebre rlektál, ott bizony gyér a közönség. Játékonyiség, nemeslelkűség, szépiert való tekesedés stb. ez nálunk csak egy sávvál bevont, szép jelszó. Igen! Csak jelszó, mert számtalan példáló mutathatunk arra, hogy ott, ahol játékony ezélokrol van szó, ott minden megvolna, csak az áldozat hiányzik. Ezen az úton haladt közönségünk nagyon kevés kivétellel most is, amikor a derék nyomdász ifjak a helybeli „Napközi Otthon“ és a Budapestten felállított „Nyomdász Szanatórium“ javára játékonyezű műkedvelői előadást rendezett. Közönségünk előtt székségtelen fejtegetni, e két nemes intenziojú humanus intézmény székségségét; éppen ezért érthetetlen hát a közönség távolmaradása. Erősen hisszük,

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCZÁJA

Pusztai mesék.

Napsütötte mezőn, a tavaszi gazdasági munkálatok idején, órákhosszat nézem, mint jár a szegény béres a barázdák közt, mint igazgatja hosszú ostaróval a négy ökrét és bálumal az ökröt és az embert, hogy oly türelmes jószágok és türelmes jóbarátok. A ki nem ismeri ezt az életet, az nem is tudja, mi az a lemondás, mi az a mindennapi kenyér. A ki ismeri ezeket az embereket, azt hiszi, egy buta, nyers, hústömeg áll előttte, ki nem érez, nem tanul, és főleg nem tud semmit. Milyen tévedés!

A béres és az ökr. Ugy összebarátkoznak, hogy elválni alig tudnak. Nem

ugy, mint a kocsis, aki mind-nyap más lovat szeretne.

De hát látom, már sajnálják a bérest és pedig azt akarom bemutatni, hogy nem is olyan buta az az ember. Ime egy pár újabb sütetű mese.

*

Mikor Szűll Kálmán elrendelte, hogy „panasznapokat“ tartsanak a főbírák, gondoltam, hogy Szűll Kálmán ezt az ideát lopta. Rájöttem, honnan lopta. Saját magától, mert különben ilyen merész rendeletet nem bocsájtott volna ki.

Gondoltam, hogy ha a főbíró tart panasznapot, mért ne tarthatnék én is. Elhatároztam, hogy minden vasárnap megjelenek cselédeim előtt és meghallgatom kérdéseiket. Ezekből a csevegésekből csinálom meg meséimet — papiron. Mert már

előttem elmondta egy négyökrös béres. Vasárnap is közéjük keveredtem. Elém áll egy fiatal suhanec és fizetést kér, (mint az állami tisztviselők) legalább is annyit akar, mint egy 6 éves cseléd.

— Várj öcsém hat esztendeig és eléred azt, amit a többi. Isten veled.

A legény duzzog és elmenéssel fenyegetődik.

Közbe szól az öreg Kovács Imre. Ugy jársz gyerek, mint a tekintetes ur szamara meg a lova. A ló nagyon sietett és a szamárlan lassan ment. Mégis utolérte.

Ezt nem értem öreg, mondom én.

— Mesöld el, hogy volt.

— Hát megkérem tekintetes ur, a dolog ugy esett — de ne haragudjon ám meg, ugy is elmúlt már — hogy a legutolsó zombori vásáron vett a tekintetes

A radio-activ

Schmidthauer-féle

Igmándi

és Marienbadi gyóymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője.

RADIUM fedezett fel. Gyógyereje rendkívüli.

forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyóyszerésznel Komáromban.

keserűvíz, reggel fél pohárral használva,

jelenleg a legjobb természetes gyomor- és vértisztító, mint ivó kúra a Karlsbadi

— Az első magyar ásványvíz, amelyben

Komáromban.

hogy közönségtünk, más hasonló alkalommal impozánsabb számban fog megjelenni az ilyen nemes cztlú műkedvelői előadásokon. A legvéremsébb színészek is egy buzdító lelki rúgója van: a nagy közönség látása; ha ez nincs, lelőhád az előadási kedv is. Így van ez a műkedvelőnél is; így volt ez „A képviselő Ur“ előadásán is. Már az első pillanatban az összes szereplők megütödték a gyér közönség látára. Ez a fontos faktor nem engedte, hogy mindenki kedve szerint játszassék, bár igazán meg volt az igyekezet. Így hát erkölcsi sikerről is csak úgy lehetne beszélnünk, ha lett volna, aki előtti morális sikert lehetett volna produkálni. „A Képviselő Ur“ című bohózat és az ódaadói szorgalom nagyobb pártfogást érdemelt volna. Ne keseredjetekek el derék munkatársaink, talán egy más hason cztlú előadások alkalmával, a közönség ki fogja közösrőlni ezt az alig megbocsájtatható csorbát.

* A József főherceg Szanatórium Egyesület minden városban azon hölgyeknek küntető oklevelet küldötti, a kik buzgó fáradozásuk és áldozatkész-égük által lehetővé tették, hogy az első népszanatórium ütdővészetek részére felépíttessék. Ez emberszerető cztlért teljesen fárado egyesületi elnökség. József főherceg aláírásával ellátva oklevelet küldött az alábbi zombori hölgyeknek: Szól Sándorné, Krónits Miczi, Fernbach Károlyné, Alföldy Gedeonné, Alföldy Flóra, Balogh Erődné, Városy Károlyné, Koczkar Adrienne, Dvornák Olga, Halász Elza, Jeszenszky Flóra, Pekánovits Miczi, Halász Magda, Náráy Erzsike, Hübner Emy, Horvátovits Margit, Holländer Gizella, Falczione Helén, Predragovits Stanci, Karácson Margit, Weisz Szidónia, Szakál Margit, Koropátfinszky Ilonka és Adrienne, Karl Ilonka, Raab Jolán, Koczkar Alice, és Jenny, Tunner Valéria, Steiner Erzsik, Kozma Irén, Hajnal Ida, Hoffmann Erzsike és Ilonka, Michels Margit, Sztojcsits Mária és Zsófia, Havel Aranka, Ehrenberger Edith, Gfeller Mariska, Pavlovits Jelena, Csihá Erzsike, Sauer Ilonka, Hoffmann Irma, Donoszlovits Erike, Szondy Bella, Mihályi Irma, Hrabovszky Adél, Freund Margit, Fischer Ilonka, Gergurov Olga, Korányi Irma, Arszonovits Olga, Loschitz Margit, Zsivánovits Viera, Zsuffa Ilonka,

Poppovits Mila, Messinger Gizella, Gehring Lenke, Gehring Miczi, Proll Böske, Hoffman Margit, Bárány Juliska, Vojnits Erzsik, Falczione Irén, Modes Aranka, Egh Sárka, Kleiner Gizella, Sudár Etelka, Jovánovits Leona, Jovánovits Matild.

* Tüzek. Vasárnap délután 4 óra tájban az apatini útról tüzet jeleztek. Teitsch Géza kereskedő háza égett. A ház hátsó része teljesen elhamvadt, az ott felhalmozott áruk a tűz martalékkává lettek. A kár jelentékeny. Derék tüzoltóságunknak sikerült a tüzet lokalizálni. Ugyan vasárnap éjjel 12 órakor ismét tüzet jeleztek szintén az apatini uton, a hol egy istálló égett le. E tüznek két lö esett áldozatul. Tüztoltóink itt is emberfeletti munkát végeztek.

* Vörös május. Az örökké munkálkodó természet vissza-visszatérő megújodásának virágillatos szép ünnepe májusnak első napja. A föld méhében az elrejtve élő, misztikus csöndben munkálkodó energia jelt ad magáról a mezők sarjadó fivében, a fák illatos virágaiban, a levegőben röpködő madarak vidám csicseregésében. Az új élet, a virágzás csodaszép ünnepe májusnak első napja. Szébb, méltóbb időt a munka ünnepeinek szimbolizálására nem is lehetne találni. A nemes, a pompásan illatozó virág gyümölcsöt fog hajtani. . . Pihenőt, ünnepet tarti az erő — a munka, a nyomorúság, a mely szent hittel várja a jövőtől, hogy eljőjön a gyümöleshajtás tiszta kora. Az önzés egyoldalú uralma szülte meg a tüke hatalmát és a proletárizmus önzése fogja megváltoztatni ezt a hamis és hazug alapon kialakult társadalmi gazdasági rendszert. Az önzésnek ezt a jogát senki sem tagadhatja meg, mert ez képezi ugy a taji, mint az egyedi életnek is az alapját. Ott kezdődik tulajdonképpen a munkásság öntudatira ébredése, amikor elvonott, megbénított önzése az első jajsztól nyitlan, haugosan ki merte ejteni. Emberi jogaira hivatkozik csupán, természetadta igazára. A mai rendszer zsarnoki, erőszakos. Erzi mindenki az átalakulások szükségességét. Nem reménylik már, de várják, mert munkálkodnak az érdekében. Ez az igazság. Az átalakulás már most folyik. Erezzük lehetetlen jótékony melegségét. És a munkássóztalynak a jövőbe vetett hite megérleli a maga gyümölcsöt.

A jövőnek be kell váltania mindazt, mit a mult a becsületes munkától, ettől a hatalmas, nagy erőttől addig megtagadott. Egy-egy virág már is gyümölcsöt hoz. Ilyen volt a hétfői nap is: a munka ünneppapja. Legyen ez a nap a béke, a jövőbe vetett hit tiszta, szent ünnepe. A zombori szociállisták is — mint felhívásuk hirdette — békésen tündettek május elsőjén az általános választási jog és a munkásvédőtörvények törvénybe ígátása mellett d. u. 2 órakor nagy csoportokban vonultak ki a Sikarába, a hol zenező és különféle játékok mellett estig mulatoztak.

* Hármas ikrek. Mijs István zombori bukováci szállási szerb gazdát felesége május 1-én hármas ikrekkel — két fiú és egy lány — ajándékozta meg. Anya és gyermekek jól érzik magukat.

* Ülés a kamarában. A szegedi kereskedelmi és iparkamara szombaton tartotta meg április havi rendes ülését. Az ülésen Szarvady Lajos elnököt, aki kegyelettel emlékezett meg Várany Lipót beltag haláláról. Az elhunyt a kamarának alakulása óta buzgó és érdemes tagja volt. A teljes ülés jegyzőkönyvben fejzte ki kitünő tagjának halála fölött érzett gyászát és intja való kegyeletes érzését. — Kulinyi Zsigmond titkár havi jelentése után a kamara Weiner Miksa alelnök indítványára a vasuti menetrend dolgában fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez. Jelentést tett az elnökség, hogy a kamara több ízben tett fölterjesztésinek eredményeként a kereskedelemügyi miniszter szabóipari tanfolyamot engedélyezett Szegedre, Zentára, Hódmezővásárhelyre és Apatinba, továbbá cipész tanfolyamot Szegedre. E tanfolyamok szervezését a kamara sikerrel mozdította elő és előlegezte, illetőleg előlegezni fogja az engedélyezett költségfedezeten belül a költségeket.

* Felhívás. Tisztelettel felkérem mindazokat, kik a Schweidet-szobor leleplezésének napján rendezendő diszebeden részt venni akarnak, hogy ebbeli szándékukat nálam legkésőbb május hó 12-éig akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek. — A diszebeden hölgyek is vesznek részt. — Egy teríték ára 4. kor. A szoborbizottság megbízásából

Prókópy Imre.

ur egy sárga lovat meg egy szamarat. A lovat hintó elé, a szamarat a juhás alá. Én vezetem őket haza és együtt ballagtunk szépen Sziváczig, a 67. kilométer jelzőig. Itt a sárga elkezdett horkolni, kaparni és mintha azt mondaná, hogy ő nem ér rá, kiszakította kantaraszárát a kezemből és elkezdett rohanni. Tessék elhinni tekintetes uram, nagyon megijedtem. Főltellem a számáram, nógattam, hogy fusson, de csak nem futott, hanem szép lassu tempójában ment tovább. A sárga ezalatt futott, futott, le a hegyeken, fel a hegyeknek és eltűnt a szemeim előli. Mi lesz velem — gondoltam magamban. Mentünk szép lassan — a szamár meg én — és a 48. kilométerjelzőnél egyszerre megáll a szamár. Körülnéz és akárhogy vertem, nem ment előre. Akkor leszálltam róla és a mint földet ér a lábam, balra nézek és látom, hogy az országúti árokban fekszik a sárga. Jól megnéztém, nincs e baja, hát látom, hogy hál! Isten a bőre ép, de olyan fáradt szegény, hogy alig tud szuszogni.

A szamár nézte, nézte, mint vergődik a szegény sárga, aztán szép lassan elindult, mint aki ezt mondja: lám, most messzebb tartok mint te — ló.

Egy alkalommal a Jancsi gyerek — ki krajozáros lapot olvas az én jóvóltomból és ezért szocialista — kijelenti, hogy ő nem szolgál ezért a bérért tovább. A kocsisoknak több fizetést adok, a béresnek kevesebbet. Pedig a béres is érdemel annyit mint egy kocsis. Legyen a kocsis már egyszer béres, ő majd kocsis lesz, mert úgy illik, hogy jogegyenlőség legyen. (A husos fazekak illik, hogy már gazdát cseréljenek.) Magam is belátom, hogy a Jancsi gyereknek igaza van, de hát a gazdasági szempontok úgy parancsolják nálam, hogy úgy legyen amint van. Már már beleegyeztem a Jancsi kívánságába, mikor megszólat a Béres Jóska, a kocsisok nesztora. Meg kell védeni a kocsis becsületet. Nem kell mindenkinek a más dolgába útni az orrát. Ó is mesésen kezdi.

Ugy tiz esztendővel ezeflét, forró nyári napon, mikor szőliskertbe már be volt hordva a gabona, főtgeteg keletkezett. Csunya szél támadt, eső kezdett esni. A kazalak alján néhány gyerek játszóit gyűfával és meggyújtottak egy kazalt, a gyerek meg nézték, milyen szépen ég az Isten adománya. A szőliskertet fák szegélyezték, az ágak a kazalra nyultak,

rajtuk ült egy veréb, mely szedegette a buzaszemeket.

Senki sem volt otthon, senki sem tudta, hogy tűz van. A lángok perzselték már a fák galyait, azt is, hol a veréb ült, kit azonban nem bántott a hőség (gondolta, biztosan a nap süt melegebben.) Arra repült épen egy tyukhordó kánya, meglátja a verebet és (az éhes gyomor mire képes) el akarja rabolni. A mint odarepül, széles szárnyát mekapja egy lángoséva, a veréb elrepül, a bestia nem tud repülni és beleég, leesik — egy gyerek fejére.

Igy tudtuk meg, hogy tűz van, mert az apróságok hozták örvendezve a megégett madarat.

Végig hallgatva a meséket, kíváncsi voltam az értelmükre.

— Miért ez a sok mese, emberek?

Azt is megtudtam. Cselédeim jobb pártiak és megtudták, hogy én ellenzéki vagyok. Erre volt a 48. és 67. és ezért volt a fölvilágítás: kár lesz meg légni. A kívánságaik? Az csak forma volt. Lám milyen politikus az a buta cseléd!

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Ervényes 1905. évi május hó 1-től.

Érkezés.		Indulás.	
Szabadka felől.			
6 óra 30 perc reg.	11 „ 27 „ délelőtt	Szabadkára	
3 „ 31 „ délután	8 „ 51 „ este	4 óra 40 perc reg.	11 „ 27 „ délelőtt
8 óra 50 perc este		8 „ 51 „ este	
Gyorsvonat:			
7 óra 53 perc este		8 óra 55 perc regg.	
Gombos felől.			
11 óra 13 perc délel.		Gombosra.	
8 „ 34 „ este		3 óra 41 perc délu.	6 „ 55 „ reggel.
Gyorsvonat:			
8 óra 31 perc regg.		7 óra 57 perc este.	
Baja felől.			
3 óra 23 perc d. u.		Bajára.	
9 „ 32 „ délel.		7 óra 05 perc reg.	
6 „ 25 „ reg.		12 „ 57 „ délután	
Ujvidék felől:			
6 óra 20 perc reg.		2 óra 25 perc reg.	
11 „ 20 „ délelőtt		6 „ 51 „ „	
7 „ 00 „ este		3 „ 51 „ d. u.	

Budapestről indulnak a vonatok Szabadka-Zombor-felé

Reggel 7.15 sz. v.

Délután 1.55 sz. v.

Délután 3.20 gy. v.

Este 10.10 sz. v.

A délután 1.55 perczkor Budapestről induló személyvonat érkezik Szabadkára 6.15-kor, tehát a Zomborba 6.50 perczkor induló gyorsvonathoz és 6.55-kor induló személyvonathoz van csatlakozása.

* A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képviselő vizsgáló Szegeden május hó 7. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi utca 1.) beküldendők.

* Hymen. Polgár Andor bácsalmási szőlőtulajdonos eljegyezte Zseny Ilonka urhölgyet Kiskunhalason.

* Egy orvos ötvenéves jubileuma. Szép ünnepe volt, mint tudósítónk írja, Omorovica községnek. A község nagyérdemű orvosának, Dembitz Vilmosnak, ötvenéves orvosi jubileumát ünnepelték. A község minden lakosa örömmel adott kifejezést szeretetének és haláljának, melyet az ünnepelt hosszú és áldás-os működése révén általánosan megszerzett és kideremelt. Testületileg jelentek meg Dembitz Vilmos előtt: az előjáróság a jegyző és a bíró vezetése mellett, a tanítótestület, a kath. és református papság, a tűzoltóság, a tej- és vajszővetkezet. A váratlan ünnepeltől és az önkényt megnyilatkozó szeretettől meghatva közölte meg az ünnepelt a tisztelgőknek az ünnepelt.

* Uj gőzmalom Bácsalmáson. Bácsalmáson — mint értesülünk — új nagyos zabos gőzmalom van alakulóban. A vállalat részvénytársulati alapon létesül. A gőzmalom élén Glück Samu almási földbirtokos áll.

* Orvtámadás. Topolyán este a vásárból hazafelé haladt Lörcinc János huszáros földműveslegény, az uton két régi haragosa Stroszel István és Kókai Béla megtámadták és kétszer hatalmasan fejbe vágták. Lörcinc felgyógyulásához kevés a remény.

* Elcsipett lókött. Laskón, Baranya megyében, Simon József mohácsi lókött elhajtott egy az utcan álló kocsi az élébe fogott lovakkal együtt és szerzenyét itt a Bácskában akarta értékesi-

teni. Négy napi utazás után el is jutott Ujvidékre minden fenekadás nélkül, de ott a rendőrség éppen akkor fogta el, mikor a kocsi-lovat el akarta adni. Simon Józsefet letartóztatták és átkísérik illetékes bírósága elé.

* Szerencsés rabbi. Ritkán száll le a szerencse a szerencsétlen földi halandók lakába, de ha valaki oly álhatalos jámbor szívvel imádkozik, mint a nyitrai izr. orthodox közönség rabbijusa, nem eudálható, ha meghallgatja szavát a menyébi Isten, ki az embernek forgandó szerencsáját intézi. Katz Mózes nyitrai rabbi az ortodóxsorsjáték legutóbbi húzásán 150 000 koronát nyert. O már elmondhatja magáról, hogy e-udarabbi.

* Uj templom. Mohol község lelkes új prébancsa nagyzerű eszlekedettel kezdte meg működését hívei között. A római katolikus magyar templom óriási arányokban majd egészen újra épített. A templom hosszát 12 méterrel nagyobbítva 52 méterre építik, a torony egészen új. — 57 méter magasan hordozza megváltónk jelét a szent keresztet. Megyéneknek tempomai között egyik előkelő helyet fogja a moholi szép templom elfoglalni. Az építés ideje alatt az apáca zárdái kapóknában vannak az isteni tiszteletnek. Mint halljuk nagy boldog asszony napjára el fog készülni a szép templom.

* Közigazgatási bejárás. A baja—mégküti községnek múttá való általánosi ügyben e hó 26-án délelőtt volt a közigazgatási bejárás, amelyre az összes érdekeltek meg voltak hívva. A közigazgatási bejárás alkalmával az útiránya megállapított. A topolya—baja útunk helyszíni bejárása f. hó 28-án megtartott, így tehát remény van ahhoz, hogy ezen út is mihamarabb fog kiépítettü.

* Védekezés a postarablás ellen. Az utóbi időben sürin előfordult postarablások, postahivatalokba történt betörések fokozottabb óvatosságra intik a postai személyzetet. Hieronymi kereskedelmiügyi miniszter ez ekből most rendeletet boc-ított ki, a melyben körülményes utasítást ad arra vonatkozólag, hogy a postahivatalok miy intézkedéseket tegyenek a postaküldemények biztonságá érdekében. A hivatali helyiség lehetőleg köből vagy égetett téglából épült házban, lehetőleg a postamester családja háloszájának közelében legyen, vagy legalább is villamos vészjelző kösse össze a lakással; az ablakokat, ajtókat vastabálakál lehessen elzární, a vaspenzárt a földhöz, illetve padlóhoz kell heyezni. Egy régebbi rendelet hatályon kívül helyezésével kötelezi a postamestereket, hogy a 800 koronánál kevesebb javadalmazásnak is szerezenek be betörémentés vaspénzárt. Küldőnező-kül, szolgálat csak megbízható embereket szabad alkalmazni és azok véd-mé-re szükség esetén ki kell kérni a csendőrség vagy rendőrség segítségét. Olyan vidékekre, ahol a közbiztonság nem alapos, pénzküldeményeket csak alapos nappali járatokkal szabad a hivataloknak továbbítani.

* Rédl Béla báró végrendelete. Huszmillió koronás hagyaték ügye kerül legközelebb a bíróság elé. Az örökhangó nehai báró Rédl Béla főrendiházi tag, aki néhány héttel ezelőtt halt meg a közeli Puszták-Kalebián. A duszagdag főúr nőilen ember volt. Visszavonultan élt, vagy budapesti palotájában vagy a birtokán. A gazdálkodás mellett egy szenvedélye volt csak: fanatikus rajongással ápolta környezetében a vallás kultuszát. Jövedelme nagyrészt állandóan felekezete céljaira fordította. Sok ezer korona árán katolikus templomot építtetett a birtokán s a mesés pompával fel-szerelt templomnak nem volt nálánál buzgóbb látogatója. Hátrahagyott irásai

között találtak egy végrendeletet, amelyet az elhunyt báró tizenkét esztendővel ezelőtt, maga vetett papirosra. A testamentum körül azonban hiba van. Elkétkintve attól, hogy újabb hitbizományt a korona már nem engedélyez, a végrendelet formailag is érvénytelen. Az irást — mint említettük — a báró maga fogalmazta meg és a laka ivateket egyszerűen maga írta alá. Se tanúk nem előltetmeztek, se közjegyző nem hiteltesítette. Szóval érvénytelen. Rokonai a husvétii ünnepek alkalmával, Budapesten tanácskoztak, miképpen osszák föl a vagyont maguk között s ha egységre léptek, a bíróság jóváhagyását fogják kérni.

* A bajai adóhivatal köréből. A zombori pénzügyigazgatóság Devics Ferencz Miklóst, a bajai m. kir. adóhivatalnál alkalmazott díjtalan adóhivatali gyakornokot segélydíjas gyakornokká nevezte ki.

* A megyei zsurnaliztikából. Horovitz Gusztáv, a „Bajai Hírlap“ volt felelős szerkesztője belépett a Szabadkán megjelenő „Bácskai Hírlap“ kötetlékébe, mint segédszerkesztő.

* Országos tűzoltókongresszus Szegeden. Az országos összes tűzoltói az idei kongresszusokat Szegeden fogják megtartani. E társyban a budapesti központ legutóbb bizottsági ülést tartott, melyen a kongresszus ideje augusztus 13., 14. és 15. napjára tüzett ki.

* Szegénységi bizonyítvány egyetemi hallgatóknak. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban vették először észre, hogy a hatóságok szinte lelketlenül szegénynek protegálnak igen jó módú szülőköt, e-ahogy e réven gyermekeik tandíjmentességet élvezhessenek. Ez a túlzottan protegált szegénység nem tetszett a miniszternek s talált is módot rá, hogy a hatóságok többé meg ne eszelekedhessenék. Kára lett ennek is, mert a szigorú utasítás szerint most még az igazi szegény sem tudott szegénységi bizonyítványhoz jutni. Ha valami nyomorgó mesteremberek volt egy kis dúledző viskóba, ugy ennek a fia már csak bélyeges vagyoni bizonyítványt kaphatott. Az egyetemi tanács aztán nagyon is kíméletlenül bánlt el ezekkel a vagyoni bizonyítványokkal, ennek a következménye lett, hogy oly sok szegény diák nem tudta tavaly és két év előtt a leozkopéznt megfizetni. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most ugy határozott, hogy a jövőben a tandíj elengedésért folyamodó szegény egyetemi hallgatóknak ne vagyoni bizonyítványt állítsanak ki a hatóságok, vagy ha minden áron erre kénytelenek, ugy a húség érdékében feltűnd módon jegyezzék meg, hogy az illető társadalmi állásához mérten szegénynek tekintendő. Údvös volna, ha a hatóságok más téren is hasonló módon állítanak ki a vagyoni, illetve a szegénységi bizonyítványokat.

* A bács megyei községek új neveinek jegyzéke könnyű áttekin-tésben a régiekkel csoportosítva, táblázatos felállításban kapható Oblát Károly könyvnyomdájában. Ara 20 fillér.

* Olosz, szép szőnyegek és függönyök. A szőnyegház Orundí Bécsben (I. Bezikr.) küldi ingyen és bérmentve legújabb, természetű színekben előállított díszkatalógusát.

Menyasszonyi selyem

85 krtól egész 11 ft 25 kr. méterenként minden szaliban Portó és váms

mentesen házhoz szállítva. Dus mintavászlások postá-s fordítáival.

Selyemgyár Henneberg, Zürich. 8.

Törvénykezés.

§ Félmillió per az állam ellen.

Szabadkáról jelentik: A zombori pénzügyigazgatóság annak idején pert indított Metzner Henrik szabadkai szeszgyáros ellen jövőéki kihágás czimén. A zombori pénzügyigazgatóság utasítására a szabadkai pénzügyi helyőrség zár alá vette a gyárat, megszüntette az üzemet és Metznernek egész vagyonát elvérezte. A gyár igen szépen fejlődött tizenkét évig, amely időn belül Metzner vagyonra és tekintélyre tett szert. A tönkre jutott ember jogorvoslásért a szegedi kir. törvényszékhez fordult, ahol az ellene emelt vádak alól fementették. Ugyancsak fementette a szegedi kir. ítélőtábla is Metzner, aki most Szabó József dr. ügyvéde útján a kinsárdi ellen kárterítés czimén egy félmillió koronán felüli összegig indított keresetet.

Csarnok.

A spanyol vasutakról. *)

Írta: Vértess Károly.

Nagy kinnal, nagy bajjal. — Sok a kívánni való. — Apró vasutások. — Csak spanyolul tudnak. — Boldog ember. — Ezen fölül kilométer. — Elmut a tengeri fürdő hatása. — Zsuffol kocsik. — A hadjárásból visszatérők. — Nem szorot katonának állni. — Sovány földek. — Vándorművészek. — Szék helyek. — Széves kínálás. — Esznek és szemetlnek. — Nem falánk, nem részeg. — Nem lehet musdani — Vonatsösszegek. — Nincs hor-dár. — Nem lehet rájuk bízni. — Hiányos jelszó. — Ultrarius katonák. — Rossz viágítás — Kukul-sálás. — El vannak látva tűzszámmal. — Enivaló, enivalók — Szétszodik az ember. — Sok és nagy fáradsággal. — Nem volna jó ismételni. — Kevés az, mit látunk. — Elmélkedem.

A nagy emberanyag szállítása miatt pontosan vonatkésés minduntalan. Lelkünk majd kiszakad a várakozásban. A kisszerű, mondjuk nyomorúságos és piszkos vasuti vendégülkben — fatelős silány házak — minden falat elkapkodva, a közelben, se piac. Segítsünk magunkon, hogy az Isten is megsegítsen. Vigyünk magunkkal enivalót, bádogdobozolt halat, önlevélbe burkolt sajtot. Az élelmiszertül bevett erős spanyol bor még növelte a testi hőt, mely azután ernesztett. Örültünk, mikor egy új épületü indóháza jutottunk, mert némely vidék oly siralmas itt, hogy inkább eltaszít magától mint vonz, a nép se tud a földön megélni, bojtjaron se terem a szárnak, gyarmat pedig volt, nincs. Újgöve fut végig egy sovány, agyagos sárga földön a szárnak, nehogy utólerje az éhség. Vasut daczúra is látunk akármennyi ilyen, állatháton való áruszállítást. Számárkaraván.

A vasuti kocsikban vendégül szegődött olykor egy-egy vándorművész, korhadt hárfával, repedt, lautforma, húros hangszerrel melyet guitarrának neveznek, Akárhányszor látjuk ezeket a muzsikáló kol-dusokat a vasuti kocsikban. Mindig akad egy kis keresetük. Hallgattuk egy ideig a gitár pengést, hárfahangot, azután kitesékeltük a zenéiket, mulattassanak másokat is. A spanyol mindig ad. Azért, hogy a bikaviadalt kedveli, jószívü ez a nép. El-elnéztem, a vasuti kocsiban, milyen türelemmel hallgatta egy-egy rózsaszínű öcsüségnek a torkaszakadtából való sival-kodását, rugkapalását milyen édes mosoly-lal kísérte.

*) Szerzőnek sajtó allatt lévő „Spanyolország Portugália” czimű illusztrált művéből.

Az orleanski vasut kényelme, álomban sem jelentkezhetett. Ülve, a vonat által rázva, jegyért a kalauz által, új jegyváltásért egymást felrázva, vajjon ki alhatnák?

A veltidj drágasága mellett a kocsiszakaszok szűkek, piszkosak, többnyire fej- és kartámaszték nélküliek. Együttáram- sem tüve alszik, elnyomta a bugóság. A benyomások lepartment róra, mikor nyugalmat kért a fáradság. Itt az a szokás, hogy a kocsikban esznek, isznak az emberek. Fűzfavesszőből font nagy kosárral hoz magával élelmi szert egy többtagu család. Szétálló kitömött zsebek. Alig hangzott el az ajkáról a Buenos dias, (Jó napot!) dugaszolta ki az öreg a boros üveget, vette elő a poharat; alig nyitotta ki az anyjuk a batyot, terítette szét a papirost, melyben sült, nyalánkság vagy gyümölcs, talán még góti nyelvokbász is volt. A szeletelő kés huználatba vétele megkezdődött az ismerkedés, kínálás, szíves beszéd kíséretében. Udvariasan meg lehet köszönni azt, a mit följárlanak. A kimondhatatlan nevű ételekre el lehet mondani: Chacun a son gout.

Az aranyalma és a vépiros színű granátalma héja, a besavanyított olajbogyó magja, a zöldségek levelei halomra, padolat rács közeiben gyűlnek, cson is akad bőven, mert a léghuzam miatt az egyik oldal ablakait nem mindig lehet leereszteni, kibobálni rajta a héjakat. Annál jobban lehet olvasni az üveglapon, a gyémánttal bele karcolt neveket.

Azok után, a miket a spanyolok utközi evéséről, ivásáról mondtam, senki se következtessen falánkságot az evésben, hajlamot az iváshoz. Ne bizony. Mértékletesen él a komoly, sőt komor, mely szenvedélyül spanyol, keveset eszik, iszik, nem részegszik. Ha valakiről az mondják: részeg, annyi, mint a mikor nálunk azt mondják: zsvány vagy gazember.

A második osztály kocsii olyanok, mint nálunk a harmadik osztályé, de még ha csak olyanok volnának; nagyon szők hely jut a podgyásznak, ez pedig csak kövéredik átközben képektől és a képes lapokkal ellátott könyvtől nehezedik. Némely rozoga kocsiban podgyásztartó sínos. A spanyol ember, asszony sok máhával jár. Nem csak a háló, a padok is tele vannak, sőt a lábnál is minden hely elfoglalva, ezeken keresztül kell buk-dácsolni ki-bemenéskor. Ládák, batyuk, csomagok, katulyák, — élelmi szereknek, bornak, kenyérnek. Agynémüt is láttam akárhányszor magukkal cipelni, czókmókjukon a szabadban hálni, mikor a vonat osatlakozását vártak. Kasztília holdvilágos éjszakáján, nagyon regényes.

(folyt. köv.)

Irodalom és művészet.

Borura derü.

Ma napság minden e téren, annyian foglalkoznak az irás mesterségével, hogy valójában nem is tudja az ember, hogy kik is azok a hivatott Isten adta írók.

Nem tudjuk, hogy hová vezet ez! De semmi esetre sem a Parnassusra, mert

sokkalta több a szerencsétlen arabus, mint a szerencsés. Ha valaki életre való, amint mondani szokás, de dolgozni más-különbem nem szeret, vagy ha kised játékát eljátszotta már, mit tesz? Belekapaszkodik a tollszárba és kegyetlenül irkál, mit? Maga sem tudja! Meg van azonban győződve arról, hogy a toll fogja őt; pedig az összeragott tollszár oly hüben bizonyítja az ellenkezőt.

Ezek a boldog boldogtalanok nem tördnek semmi mással, csak az „írói” névvel, meg azután azzal, hogy szellemeseknek tartassanak. Innen van az, hogy sokan félnek az irodalmi könyvektől és bizony nagyon megválasztják, hogy kiét is vegyék kezökbe. Nem gondolnak azonban arra, hogy mennyire félre vezethet a csillogó név. Ez az egyedüli oka annak, hogy azok a bizonyos alvó tehetségek kénytelenek letenni a tollat; vagy csak saját gyönyörködötésükre dolgoznak, hogy helyt adjanak a propagandisták által előre tolt, de csekély sokszor semmi tehetségű és felezírázott nevű, mázos küljű írónak.

Igy képelem én el, ami derék hely-beli írónknak, Türr Antalnak (Del Tóro) történetét is, akiről mindenki bár nagy elismeréssel nyilatkozik, de mert nincs propagandája, nem foglalja el ezt a diszes helyet, amelyet különben szép munkái kijelölnek számára. Régi író már a mi Del Torónk. Hosszú idő óta gyönyörködött bennünk behízelt munkáival. Meglát-szik minden munkájában a rátermettség. Ez a nem mai ember oly elevenséggel és oly játszi könnyedséggel írja az ő hu-moros tározait, mintha csak huszonegy-hoszonkét éves volna. Minden művéből fiatal lélek csillog ki. Nem csak megé-nked, hanem országszerte hordja el a sajtó az ő kedves mókáit. Most „Borúra Derü” czimű könyvecskében adta ki összegyűjtött tározait. A mindenféle nagy tetszést arató könyvecske, mindenféle óriási rokonszenvre talált; a sajtó legnagyobb elismerése mellett.

Nekünk zomboriaknak kötelességünk, hogy helybeli írónk könyvét pártfogoljuk és megszerezzük. Eppen ezért ne hiányoz-zék egyetlen egy műbarát könyvtárából sen. —

A könyvecske ára egy korona, megszereshető a szerzőnél Zomborban.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiú, ki jól olvasni tud, tanonczul felvétetik.

Eladás, — esetleg bérbeadás.

A zombori 4858. számú betétben felvett és néhai Braun Fülöp volt ó-szivaci lakos hagyatékát képezett 165 katastrális hold zombori föld örök áron eladó, esetleg bérbe adandó.

Közelebbi értesítés Popper Mór-nál kapható Duna-Bölkényen.

KISS
szerencsése

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet **KISS bankházában**, mert

KISS szerencsése NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS bankházában** mert

KISS szerencsése NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket **KISS bankházában**.

Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200.000

koronát t. vevőinknek kifizetni. Minden egyes húzás után közlésszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettettek.

Kísérlelje meg szerencsését Kiss bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának húzása f. é. május 25 és 26-án lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolcad 1 K 50 f. | Egy fél . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — | Egy egész 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárúító-helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

Hirdetmény.

A n. é. közönségnek becses tudomására hozom, hogy egyrészt, mert az eddigi bérlő még nem rakta ki helyiségét, másrészt, mert régi üzletemet Szerajevóbar, csak tegnapi birtam átadni,

a „Vadászkürt”-szállodát

nem birtam most megnyitni, hanem azt

egy pár napig zárva kell tartanom, míg a n. é. közönségnek egészen ujonnan restaurálva rendelkezésére bocsájlhatom.

Amidőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom, ígérem, hogy teljes erővel oda fogok hatni, hogy a mulasztást minden tekintetben többszörösen pótoljam.

Addig is a n. é. közönségnek becses jókaratába magamat ajánlván, maradtam

Zombor, 1905. május 2.

teljes tisztelettel

BERGMANN ADOLF,
szállodás.

Hirdetések

felvételnek
legelősebb
árak mellett
lapunk
kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánltnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

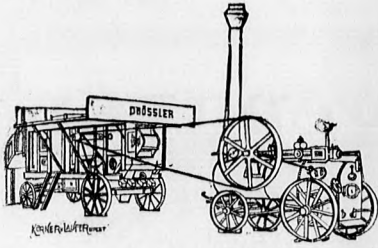
Elapható gyógyszerárakban

Óvakodjunk utánszaktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖGY „Korona”-gyógyszertára

Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Dröessler Károly
 es. és kir. szab. gazdasági gépgyár
 Budapest, VI. Váci-körút 59.

Észállít:

Magánjármókat, locomobilokat, te-
 jes gőzeséplőkészleteket, gőzeke-
 készleteket,

Milwaukee

fűkaszalógépeket,
 arató- és kéveköto-
 gépeket, legújabb szerkezetű

„RAKÓCZY DRILL“

vetőgépeket és mindenféle
 egyéb gazdasági gépet szolid és tartós
 kivitelben.

Arjegyekkel és árajánlattal ki-
 vanatra díjmentesen szolgálok.

**Egy jó házból való fin
 tanonczul**

telvétetik

Goldstein Albert
 fűszer-, anyag- és füstök kereskedésében
 Zomborban.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!
 Oltani, permetezni nem kell!
 A filokszerának ellenálló!

Leírását ingyen küldöm meg bár-
 kinek. Nagymennyiségű Delaware-
 vessző és szőlőoltvány-**eladás!**

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Lugasvesszők 20 drb, két
 óriással csak 10 korona.

Gyomor bajosoknak.

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlterhelése, hiányos nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmód folytán gyomorhajuk van, u. m. katarrus, gyomorgöres, gyomorfájdalom nehéz emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitünő háziszor ajánlatlik, melynek meglepő hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Ez a Hubert Ullrich-féle gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos fűvekből jó borral van ké-
 szítve, képezi, erősíti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor
 eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges
 vér képződéséhez.

A gyógyfüves bor idején való használata a gyomor bajokat már esirájában elfojtja.
 Azért nem kell kesedelmezni, idejekorán használni.

Jelenségek, u. m. főfájás, büfögés, égetés, puffadás, rosszullét hányással-
 a melynek dült gyomorhajánál annál erősebben föllépnek, gyakran egy-két ivás után
 már eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következménye: sorulás, kolik fájalmak, sziv
 dobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves bor által gyor-
 san eltüntetettek.

A gyógyfüves bor az emészthetlenséget megszünteti a könnyű székelés által
 rossz anyagokat a gyomor belokból eltávolítja.

Besett, sápadt, kinézés, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés
 hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Elvágyhiány, idegesség
 kimerülés, rossz kedélyállapot, úgy mint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellett az
 ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfüves bor az elgyengült életet újabb fölvillanyozza.
 A gyógyfüves bor fokozza az étvgyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást
 előmozdítja az anyagcsert, gyorsítja a vérképződést, leesdensíti a fölzagotott idegeket
 és új életkedvet szerez. Számos elismerés és halálrat bizonyítja ezt.

Gyógyfüves bor 1 fnt 50 kr. és 2 fntos üvegekben kapható: Zombor, Nemes
 Militics, Csonopla, Keryája, Új-Szivacs, O-Szivacs, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló
 Priglevica-Szt. Iván, Apatin, Kupušina, Bodrogh-Monostorszog, Bozdán, Béreg, Szántova
 Sztahis, Bajmok, Pacsér, O-Morovieza, Bajsa, Bács-Topolya, Kis-Hegyes, Szeghegy-
 Bács-Feketehegy, Kula, Új-Verbász, O-Verbász, Kuzura, Torzsa, Kis Kér, Bács-Szt.
 Tamás, Dárda, Kácsfalu, Vörösmari, Bán, Baranyavár, Lőcs, Munkács, Duna-Szekeső
 Barcska, Gara, Katymár, Bács-Malacs, Bács-Almás, Bikity, Bács-Vaskút, Bács Monos,
 tor, Szerelme, Baja, Szabadka, Esszék, a gyógyszerárakban, a valamennyi kisebb na-
 gyobb magyarországi helységben osztrák-magyar gyógyszerárakban.

A zombori gyógyszerárak 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausz-
 tria-Magyarország minden helységébe küldenek.

Ugyazintén küld T e m s a v a y J ó z s e f zombori gyógyszerész 3 és több
 üveget növényorból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Óvakodjunk az utánzásoktól.

Kizárólagosan csakis **Hubert Ullrich-féle** gyógyfüves bort kérjünk.

Gyógyfüves borom nera fűvek; alkatrészi: Malaga bor 450, borszesz 100,0, Gli-
 cerin 100,0, vörös bor 240,0, (Eberschensaft) Nyárfanedv 150,0, meggynedv 300,0, Man-
 anna, 20,0, kömény, annanas, Honagyökér, amerikai erögyökér, Eneagyökér, Halmusz
 gyökér 4-4 100, Ezen alkatrészet keverjük!

WALLA JÓZSEF

Márvány-mozaik és

czement-áru gyára

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 13.

Gránit-terazzo

Betonírozások

Csatornázások

Turbinák és szilipek

Medencék

Szökőkutak

Jászolok

Füldökádak betonból és

Fayence-lapokkal borítva

Falburkolatok fayence-

lapokkal

Márvány-mozaik-lapok

velencei módra

Czement-lapok sima és

római mozaik-utánzat

Mozaik-lap à la Mettlach

Kerámít- és Klinker-lap

Portland-cementesövek

Kőagyagosövek

Roman-czement

Portland-czement

Tűzálló-tégla

**KOACYAC ÉS
 CEMENTCSÖVEK**

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűjtemény a létező legszebb japáni remekfajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe
Temesvár
Arpádtelap.

Szőlőlugast

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbről dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldelék meg, aki címél egy levelezőlapot tudalja. Bortāju szőlőlúgványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből bormintá.

Érmelléki első szőlőlúványtelep Nagy-Kágya, Ribarmegye.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, meg-tudható az

Általános Tudósító

Hirdetési osztályánál
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeret-
tességgel, pontos sággal és olcsón eszközölnék
hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti,
vidéki és külföldi lapokban és napiújságban.

Költségvetések
és tervezetek ingyen!

MAYER gépgyár

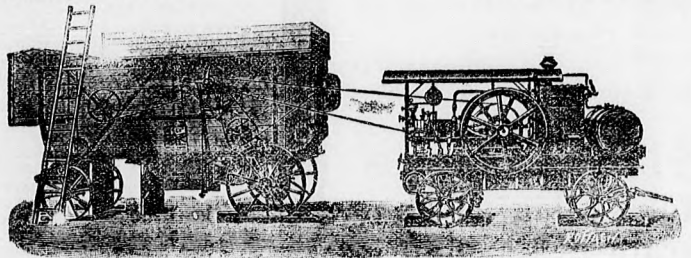
vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.

Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kiegészítő Benzin- és szívó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb fűzem!

Tűzveszély kizárva

Malomépítészeti: Új hengerek, minden e szakmába vágó gépgyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad víznyomásmű borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra minden szűk-élethez külön költségvetés.

Globus
risztrifikovona

Új osztályosorsjegy föelárusítás

ZOMBORBAN.

A magyar kir. szab. osztályosorsjáték Igazgatósága alulírott cégnek a XVI. sorsjátéktól kezdve az osztályosorsjegyek

füőelárusítását

engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig oly esőkönnyösen távol maradt fönyereményt nekünk lesz módunkban kifizetni.

Vásároljon tehát osztályosorsjegyet

a XVI. sorsjáték első osztályához, (húzás május 25-én 26-án.)

HERCZOG TESTVÉREK

bankcégnél, ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

Egy egész 12.— korona, egy fél 6.— korona, egy negyed 3.—
korona, egy nyolczad 1.50 korona,